

MEMO

Onderwerp : Kernboodschap brede ondersteuning gemeenten
Van : Programma hersteloperatie kinderopvangtoeslag VNG
Aan :
Datum : 20 december 2022

Ouders, kinderen, jongeren en straks ook ex-toeslagenpartners kunnen in de gemeente waar ze wonen terecht voor hulp bij het maken van een nieuwe start. Dat heet **brede ondersteuning**. Bijvoorbeeld als ze ondersteuning nodig hebben op het gebied van financiën, wonen, zorg, gezin en werk/opleiding. Bij de gemeente werken mensen die speciaal zijn opgeleid om samen met hen te kijken wat zij nodig hebben, in hun specifieke situatie. Wat iemand nodig heeft, en welke hulp daarbij hoort **zal dus per persoon en per gezin verschillen**.

Recht op ondersteuning, niet op spullen of een opleiding

De kosten voor de brede ondersteuning worden door het rijk betaald. Gemeenten hebben zelf geen budget voor brede ondersteuning. Er is dus niet per persoon een bepaald bedrag gereserveerd of beschikbaar. Ouders, kinderen en jongeren (en straks ook ex-toeslagpartners) hebben recht op **brede ondersteuning**. Hoe de ondersteuning eruitziet, is **maatwerk**, en komt uit het gesprek dat ze samen met hun casemanager van de gemeente voeren. Vooraf is daar dus niets over te zeggen. Brede ondersteuning op de vijf leefgebieden kan gekoppeld zijn aan materiële zaken, zoals bijvoorbeeld een laptop. In andere gevallen is de brede ondersteuning alleen immaterieel (bijvoorbeeld coaching) van aard. Er is dus recht op brede ondersteuning, maar niet per se op middelen.

Een nieuwe start

Bij het bepalen van brede ondersteuning kijkt de gemeente samen met de ouder of het kind wat **nodig is voor het faciliteren van een nieuwe start**. Is er sprake is van **acute nood** of een onveilige situatie? Dan is de brede ondersteuning erop gericht om die situatie zo goed en zo snel mogelijk op te lossen. **Met ouders, kinderen en hun gezinnen wordt gekeken naar wat nodig is om die nieuwe start te maken**. Daarbij staan de maatschappelijke doelstellingen op de vijf leefgebieden centraal:

- Ouders en kinderen ervaren **fysiek en geestelijk welbevinden**,
- Vanuit een **veilige en betaalbare plek om te wonen**.
- Ze zijn in staat om een **financieel gezonde huishouding** te voeren
- Kinderen en jongeren kunnen zich **ontwikkelen** en worden/zijn **opgeleid**
- En ouders en jongeren kunnen **deelnemen aan een arbeidsproces**.

Ruimhartig

Elke uitgangspositie is anders en de oplossingen zijn dus altijd maatwerk. De gemeente bepaalt welke ondersteuning passend is om de nieuwe start te faciliteren en voert die ondersteuning **ruimhartig** uit. Ruimhartige ondersteuning betekent:

- Snelle en adequate ondersteuning, gericht op het halen van de doelstellingen op de vijf leefgebieden
- De ondersteuning draagt bij aan emotioneel herstel, en
- Draagt bij aan het herstel van vertrouwen in de overheid.

Belangrijk: de **uitgekeerde compensatie/eenmalige tegemoetkoming wordt buiten beschouwing gelaten bij toekenning van de ondersteuning!** De afspraken die ouders, kinderen, jongeren (en ex-toeslagenpartners) met de gemeente maken, komen in een op maat gemaakt, persoonlijk **plan van aanpak** te staan, dat vervolgens wordt uitgevoerd.

Hoe zit het nu met de SPUK?

De SPUK (Specifieke Uitkering) is een beleidsregeling waarmee de rijksoverheid geld beschikbaar stelt aan gemeenten om rijksbeleid uit te voeren. In dit geval de brede ondersteuning aan de doelgroepen kinderopvangtoeslag. In de SPUK wordt geregeld voor welke doeleinden middelen ter beschikking worden gesteld, en hoe die verantwoord moeten worden. Gemeenten moeten alle gemaakte kosten en de doelmatigheid daarvan jaarlijks verantwoorden via de SiSa verantwoordingsstructuur. **Het is géén regeling waar ouders direct aanspraak op kunnen maken**, maar een manier waarop gemeenten gefinancierd worden om hun werk uit te voeren.

Uitgangspunten brede ondersteuning

- Aangemelde ouders en kinderen hebben recht op brede ondersteuning;
- Gemeente ondersteunen ruimhartig bij het faciliteren van een nieuwe start;
- Gemeenten hebben de vrijheid om – op basis van een plan van aanpak – alle mogelijke dienstverlening in te zetten die bijdraagt aan het faciliteren van een nieuwe start;
- Brede ondersteuning wordt verleend vanuit een plan van aanpak op de vijf leefgebieden financiën, wonen, zorg, gezin en werk;
- De hulpbehoefte wordt samen met de ouder en/of kind geïnventariseerd;
- Welke ondersteuning passend is en wordt verstrekt, bepaalt het college van B&W;
- Om de doelstellingen voor brede ondersteuning te behalen, kán de gemeente ondersteunend spullen of middelen verstrekken;
- Het ontvangen compensatiebedrag of een tegemoetkoming wordt niet gebruikt bij de afweging om een dienst of verstrekking in te zetten;
- Ondersteuning aan (mogelijk) gedupeerde ouders en kinderen wordt volledig vergoed door het rijk aan gemeenten;
- Voortzetting van ondersteuning voor niet-gedupeerden kan plaatsvinden vanuit regulier kader (wettelijke taak).

Brede ondersteuning aan kinderen

De uitgangspunten voor brede ondersteuning aan ouders gelden ook voor kinderen. Ook hier staat het faciliteren van een nieuwe start centraal.

- Gemeenten vinden het belangrijk om kinderen een duurzaam perspectief te bieden op deelname aan onze maatschappij. In de volle breedte.
- Een **startkwalificatie** is daarbij de (wettelijke) ondergrens. Dat wil zeggen: het minimale onderwijsniveau dat nodig is om serieus kans te maken op duurzaam geschoold werk
- Bij een voortijdig afgebroken opleiding, maar ook bij opleidingswensen, wordt een plan opgesteld. Daarbij wordt gekeken naar:
 - De opleidings- en werkwensen van het kind;
 - De mogelijkheid om DUO studiefinanciering in te zetten;
 - De hoogte van een eventueel eigen inkomen, (bij)baan en toeslagen;
 - Aanvullende ondersteuning (maatwerk: zorgverzekering, inkomen, studiegeld, lesmateriaal, etc.).